

Sygn. akt IX C 489/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013 roku

Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSR Monika Skibińska**

Protokolant: **Małgorzata Wąchała**

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2013 roku

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **C. R.**

przeciwko **(...)im. (...) w G.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu z dnia 24 marca 2003 r. wydany w sprawie o sygn. akt I Nc 509/03, któremu Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu w dniu 14 maja 2004 r. nadał klauzulę wykonalności - wobec powódki C. R.,

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 146 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IX C 489/12

UZASADNIENIE

Powódka C. R. wniosła pozew o pozbawienie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków I Wydziału Cywilnego z dnia 24 marca 2003 r. (sygn. akt I Nc 509/03) wykonalności. W uzasadnieniu wskazała, że w związku z tym tytułem prowadzona jest egzekucja przez Komornika Rejonowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia (sygn. akt KM (...)), podczas gdy tytuł ten został już pozbawiony wykonalności wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 31 października 2007 r. (sygn. akt IX C 233/07) wobec współdłużnika solidarnego E. P., zaś wierzytelność objęta tytułem już nie istnieje wobec jej zaspokojenia w toku postępowania egzekucyjnego I KM (...).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa, wskazując, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia postępowanie egzekucyjne w sprawie prowadzonej na podstawie tytułu wykonawczego I Nc 509/03 umorzył, zatem nie ma możliwości uwzględnienia żądania pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 marca 2003 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków I Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty, w którym zobowiązał C. R. i E. P. do zapłaty solidarnie na rzecz (...) im. (...) w G. kwotę 5.179,79 zł wraz z odsetkami umownymi 40% od kwoty 3.918,51 zł od dnia 11 lutego 2003 r. do dnia zapłaty i odsetkami ustawowymi od kwoty 1.261,28 zł od

dnia 11 lutego 2003 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w kwocie 1.304 zł, w tym koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 zł (sygn. akt I Nc 509/03).

Nakaz ten uprawomocnił się w dniu 29 kwietnia 2003 r. w stosunku do E. P. oraz w dniu 15 maja 2003 r. w stosunku do C. R..

Nakaz został zaopatrzony w klauzulę wykonalności i wydany wierzycielowi w dniu 15 maja 2004 r.

Dowód: nakaz zapłaty z dnia 23 marca 2003 r. sygn. akt I Nc 509/03 – karta 19 akt I Nc 509/03

W dniu 4 lipca 2003 r. C. R. wpłaciła na rzecz wierzyciela kwotę 2.300 zł.

Okoliczność bezsporna

W oparciu o powyższy tytuł egzekucyjny Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Śródmieścia Agata Kwolek - Szczekot na skutek wszczętego w dniu 14 czerwca 2004 r. postępowania egzekucyjnego o sygn. I KM (...) uzyskała kwotę 9.033,55 zł, czym zaspokoił roszczenie wierzyciela w całości.

Dowód: nakaz zapłaty z dnia 24 marca 2003 r. sygn. akt I Nc 509/03, adnotacja na odwrocie – karta 11

W dniu 18 stycznia 2007 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Śródmieścia Agata Kwolek - Szczekot na skutek wniosku wierzyciela, domagającego się ściągnięcia od dłużniczek kwoty 278,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2004 r. do dnia zapłaty i kwoty 360,40 zł wraz z umownymi odsetkami 40% od dnia 14 czerwca 2004 r. do dnia zapłaty oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w wysokości 180 zł, wszczął postępowanie egzekucyjne na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 24 marca 2003 r. wydanego w sprawie I Nc 509/03 (sygn. KM (...)).

Wobec tego współdłużniczka E. P. wystąpiła do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia IX Wydział Cywilny z pozwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

W dniu 31 października 2007 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia IX Wydział Cywilny wydał wyrok, w którym pozbawił tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty z dnia 24 marca 2003 r. sygn. akt I Nc 509/03 wykonalności w części, w jakiej stanowił on podstawę egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia w sprawie I KM (...)(sygn. akt IX C 233/07). W uzasadnieniu wskazał, że dłużniczka zaspokoiła całą należność wierzyciela.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy wyrokiem z dnia 27 lutego 2008 r., wydanym w sprawie II Ca 39/08 oddalił apelację od powyższego wyroku.

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2009 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia Agata Kwolek – Szczekot umorzyła postępowanie egzekucyjne o sygn. KM (...).

Dowód : wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego – karta 1 akt I KM (...);

wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia IX Wydział Cywilny z dnia 31 października 2007 r. wraz z uzasadnieniem sygn. akt IX C 233/07 – karta 104 i 109-111 akt IX C 233/07

Wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy wyrokiem z dnia 27 lutego 2008 r. sygn. akt II Ca 39/08 – karta 134 akt IX C 233/07

Postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego – karta 79 akt I KM (...)

W dniu 28 grudnia 2011 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia Marek Kosztowniak wszczął postępowanie egzekucyjne o sygn. KM (...)na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu

zapłaty Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków I Wydział Cywilny z dnia 24 marca 2003 r. sygn. akt I Nc 509/03. We wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wierzyciel wskazał, że domaga się przeprowadzenia tego postępowania przeciwko obu dłużnikom solidarnym, to jest C. R. i E. P. w zakresie kwoty 278,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 24 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, kwoty 360,40 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości 40% w stosunku rocznym od dnia 24 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, kwoty 259,11 zł tytułem odsetek ustawowych naliczonych łącznie do dnia 23 grudnia 2011 r. oraz kwoty 1.085,35 zł tytułem odsetek umownych naliczonych łącznie do dnia 23 grudnia 2011 r. Łączna wierzytelność wyniosła 1.983,26 zł.

W toku tego postępowania wierzyciel pismem z dnia 5 stycznia 2012 r. wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec E. P., a kontynuowanie postępowania przeciwko C. R..

W dniu 11.01.2012r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia Marek Kosztowniak umorzył postępowanie egzekucyjne w części dotyczącej dłużniczki E. P..

W dniu 10 kwietnia 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia Marek Kosztowniak umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko C. R..

Dowód: wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego – karta 1 akt KM (...)

Wniosek o częściowe umorzenie postępowania – karta 13 akt KM (...)

Postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego – karta 15 i karta 41 akt KM (...)

W dniu 4 stycznia 2012 r. C. R. dowiedziała się od swojej córki E. P. o wszczęciu i prowadzeniu wobec niej postępowania egzekucyjnego o sygn. KM (...), jako że wszystkie pisma egzekucyjne doręczane były na adres zamieszkania E. P., a nie na adres zamieszkania C. R..

Okoliczność bezsporna

Sąd zważył:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Sąd nie miał żadnych wątpliwości co do tego, że zobowiązanie wobec wierzyciela wygasło wskutek całkowitego zaspokojenia wierzyciela, częściowo poprzez zapłatę kwoty jeszcze przed wszczęciem pierwszego postępowania egzekucyjnego o sygn. I KM (...), a w pozostałym zakresie poprzez ściągnięcie całej kwoty wierzytelności przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia Agatę Kwolek – Szczekot. W tym zakresie już po wszczęciu ponownie postępowania egzekucyjnego w sprawie KM (...), prowadzonego nota bene przez tego samego Komornika, jedna ze współdłużniczek solidarnych E. P. wystąpiła do sądu z powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 24 marca 2003 r. (sygn. akt I Nc 509/03) wykonalności wobec całkowitego zaspokojenia wierzytelności. Na skutek tego powództwa Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia IX Wydział Cywilny wydał wyrok, w którym przyznał rację powódce i pozbawił tytuł wykonawczy wykonalności, przyjmując, że wierzytelność została w całości zaspokojona (sygn. akt IX C 233/07). W tym zakresie Sąd w niniejszej sprawie pozostaje związany wyrokiem Sądu Rejonowego. Zgodnie bowiem z art. 365 § 1 kpc orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i Sąd, który je wydał, ale również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Co do zasady Sąd pozostaje związany treścią sentencji wyroku, jednak w pewnych wypadkach zakres związania rozszerza się na tę część uzasadnienia wyroku, która określa podstawę prawną, w tym również przesłanki uwzględnienia powództwa, zaś związanie oznacza, że sądy orzekające w innych sprawach obowiązane są przyjąć, iż stan prawny przedstawiał się tak, jak to wynika z sentencji wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2012 r. III PK 53/11, Lex nr 1214594 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r. III SK 5/11, OSNP

2012/19-20/253). Zgodnie z ustaleniami Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia IX Wydział Cywilny z dnia 31 października 2007 r. tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty dnia 24 marca 2003 r. powinien zostać pozbawiony wykonalności z uwagi na to, że wierzyciel został już całkowicie zaspokojony ze strony dłużniczek solidarnych, a zatem zobowiązanie wygasło. Sąd w niniejszej sprawie miał oczywiście na uwadze, że sprawa toczyła się z powództwa jednej z dłużniczek solidarnych, to jest E. P., tym niemniej dla zastosowania art. 365 § 1 kpc nie ma znaczenia tożsamość stron we wcześniejszym i późniejszym postępowaniu, na którą ustawodawca zwraca uwagę w art. 366 kpc, ale na temat której milczy w art. 365 § 1 kpc. Dla związania Sądu w niniejszej sprawie miało znaczenie jedynie to, że Sąd w sprawie IX C 233/07 orzekł co do tego samego tytułu wykonawczego oraz co do tej samej wierzytelności, a zatem w tym zakresie Sąd orzekający w niniejszej sprawie pozostaje związany wyrokiem z dnia 31 października 2007 r.

Nie umknęło uwadze Sądu także i to, że Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia w wyroku z dnia 31 października 2007 r. w jego sentencji nie wskazał, czy pozbawia tytuł wykonawczy wykonalności w zakresie powódki E. P., a jedynie wskazał, iż takiej wykonalności tytuł pozbawia. Może to rodzić wątpliwości co do zakresu pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, w szczególności zaś w kwestii, czy przez tak ogólne stwierdzenie Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia wyrokiem prawomocnym nie pozbawił tytułu wykonawczego wykonalności w całości, to jest tak wobec E. P., jak powódki C. R.. Sąd stoi na stanowisku, że przyjęcie takiego stanowiska jest niezasadne. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia w sprawie IX C 233/07 orzekł bowiem na podstawie żądania pozwu sformułowanego jedynie przez E. P. jako jedyną powódkę w sprawie. Niezależnie od tego, choć wydał wyrok wykraczający poza żądanie pozwu, gdyż niewątpliwie taką sentencją pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy także wobec wszystkich innych dłużników, to nie można uznać, iż wobec C. R. wyrok ten ma powagę rzeczy osądzonej. W przeciwnym bowiem razie osoby, wobec których orzeczono prawomocnie bez ich udziału w postępowaniu, wychodząc ponad żądanie pozwu, były pozbawione możliwości ponownego rozpoznania ich sprawy z zachowaniem wszelkich standardów procesowania, w tym realizacji wszystkich uprawnień dowodowych. Podobne stanowisko w tej mierze, zgodnie z którym jeżeli Sąd orzeka ponad żądanie pozwu lub co do roszczenia nie zgłoszonego w pozwie, to w tym zakresie orzeczenie nie ma powagi rzeczy osądzonej, zajmuje również judykatura (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 24 sierpnia 2011 r. I ACz 1017/11, Lex nr 898676; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2009 r., II CSK 520/08, Lex nr 599756; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2009 r. II CSK 595/08, Lex nr 599760).

W związku z powyższym wyrok Sądu wydany w sprawie IX C 233/07 nie ma powagi rzeczy osądzonej wobec powódki C. R.. Jednak biorąc pod uwagę sentencję wyroku wydanego w sprawie IX C 233/07 oraz zakres związania ustaleniami Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia w tym zakresie, Sąd w niniejszej sprawie, idąc za ustaleniami zawartymi w wyroku z dnia 31 października 2007 r. wraz z uzasadnieniem uznał, że współdłużniczki wywiązały się z całego zobowiązania wobec wierzyciela, który poprzez zapłatę części kwoty dobrowolnie przez dłużniczki oraz pozostałej kwoty w drodze egzekucji sądowej został całkowicie zaspokojony, a zobowiązanie wygasło.

Konsekwencją powyższego jest konieczność pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności także wobec powódki C. R., a to na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 kpc.

Nie ma przy tym dla uwzględnienia tego powództwa znaczenia, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia Marek Kosztowniak umorzył już ostatnie postępowanie egzekucyjne wobec powódki, z związku z którym powódka wytoczyła powództwo przeciwegzekucyjne (KM (...)). Ustawodawca bowiem w art. 840 § 1 pkt 2 kpc nie uzależnił ani zasadności ani skuteczności powództwa od tego, czy toczy się sądowe postępowanie egzekucyjne, czy też nie. Takie przyjęcie byłoby zresztą sprzeczne z istotą powództwa przeciwegzekucyjnego, którego celem jest wyłączenie z obrotu oryginalnego tytułu wykonawczego, posiadanego wyłącznie przez wierzyciela, w sytuacji, gdyby dłużnik wywiązał się ze swojego zobowiązania w części lub całkowicie.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kc, jako że stroną przegrywającą sprawę w całości jest strona pozwana. Wobec tego należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 146 zł tytułem wniesionej przez powódkę opłaty od pozwu.